

Vantaan kaupungin lausunto HSY:n konserniohjeluonnoksesta

Johdanto

Lausuntopyynnössään HSY pyytää jäsenkunnilta 1.11.2024 mennessä lausuntoa HSY:n konserniohjeen luonnoksesta. Konserniohjeesta päättää HSY:n yhtymäkokous. Konserniohjeen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025.

Konserniohjeluonnos on hyvin valmisteltu kokonaisuus ja ohjaa tarkoituksenmukaisella tavalla HSY-konsernin toimintaa.

Vantaan kaupunki lausuu jäljempänä konserniohjeen ennakkokannan antoa, hallitusjäsenten määrää sekä hallituspalkkioiden määräytymistä koskevista kysymyksistä. Muilta osin Vantaalla ei ole lausuttavaa konserniohjeluonnoksesta.

Tytäryhteisöille annettavat ennakkokannat:

Konserniohjeluonnoksen kohdan 7.2 mukaan yhtymäkonserniin kuuluvan tytäryhteisön on hankittava HSY:n ennakkokanta ennen merkittävästä asiasta päättämistä.

Tytäryhteisön on hankittava HSY:n toimitusjohtajan ennakkokanta ennen päätöksentekoa seuraavista asioista:

- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen, kun kyse ei ole olennaisesta muuttamisesta;
- yhtiökokoukselle tehtävä voitonjakoehdotus, mikäli se poikkeaa yhtiön tavanomaisesta voitonjakokäytännöstä;
- lainananto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiötä sitovien rahavelvoitteiden antaminen.

Tytäryhteisön tulee hankkia HSY:n konsernijohtoon ennakkokanta seuraavissa asioissa:

- periaatteellisesti laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä toiminnan muuttaminen, mukaan lukien toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädännön mukaisen sidosyksikköasemansa suhteessa HSY:hyn;
- sulautuminen, jakautuminen tai tytäryhteisön perustaminen sekä muu yritysjärjestely kuten yrityskauppa;
- omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan;
- toimintaan nähden merkittävä investointi;
- toimintaan nähden epätavallinen tai merkittävä lainanotto tai -anto tai muu vastaava merkittävä rahoitusjärjestely;
- merkittävä henkilöstöpoliittinen muutos, esimerkiksi toimitusjohtajan valinta;

- merkittävän sopimuksen tai vastaavan tekeminen, joka johtaa kuntayhtymäkonsernin sisällä merkittävän vastuun syntymiseen.

Konsernijohtoon kuuluu konserniohjeluonnoksen kohdan 3.2 mukaan HSY:n hallitus, toimitusjohtaja ja talousjohtaja. HSY:n hallitusta konsernijohtossa edustaa hallituksen puheenjohtaja, jollei hallitus toisin päättä.

Konsernijohtoon ennakkokantaa edellyttävät asiat ovat luonteeltaan sellaisia, että niistä tulisi edellyttää HSY:n hallituksen ennakkokantaa. Kaikki kyseiset asiat ovat tytäryhteisön toiminnan kannalta erityisen merkittäviä ja siten merkittäviä myös yhtymäkonsernin kannalta. Päätösvalta ennakkokannan antamisesta tulisi siten olla HSY:n hallituksella eikä kolmen henkilön muodostamalla konsernijohtolla.

Tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano:

Konserniohjeluonnoksen kohdan 9.1 mukaan Tytäryhteisön hallitukseen valitaan pääsääntöisesti 3 jäsentä. Perustellusta syystä tytäryhteisön hallituksen koko voi olla enemmän.

Konserniohjeen kirjaus pääsääntöisesti kolmesta hallituksen jäsenestä on HSY:n tytäryhteisöjen toiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukainen.

Konserniohjeluonnoksen käsittelyn yhteydessä on noussut esiin HSY:n merkittävimmän tytäryhteisön Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksen kokoonpano.

Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksessa jäsenenä ja varajäsenenä on useita HSY:n hallituksen jäseniä ja varajäseniä. Tämä aiheuttaa jääviyteen liittyviä ongelmia päätöksenteossa tilanteissa, joissa HSY:n hallituksessa päätetään Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n asioista. Jääviyteen liittyviä ongelmia saattaa aiheutua myös Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksessa.

Vantaan kaupunki kehottaa HSY:tä tarkastelemaan jatkossa tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanoja. Muun muassa Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksen kokoonpanon osalta tulisi jatkossa hallituksen kokoonpanossa kiinnittää huomiota, ettei esteellisyysongelmilla vaikeuteta yhtiötä koskevaa päätöksentekoa. Lisäksi kehoitetaan tarkastelemaan Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksen jäsenten määrää ja varajäsenten tarkoituksenmukaisuutta ottaen huomioon yhtiön toiminnan operatiivinen luonne ja toiminnan laajuus. Yhtiön tehtävänä on toimittaa omistajatahojen vesilaitosten käytettäväksi riittävä määrä laadukasta raakavettä omistamastaan Päijänne-tunnelista. Yhtiön liikevaihto vuonna 2023 oli noin 3,2 miljoona euroa.

Yhtiön toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen yhdeksän jäseninen hallitus on tarpeettoman suuri ja voi heikentää hallituksen tehokasta työskentelyä. Myös varajäsenten valitseminen osakeyhtiöihin on ongelmallista hallitusjäsenen vastuun näkökulmasta. Esimerkiksi

Vantaan kaupungin konserniyhtiöiden hallituksiin ei valita lainkaan varajäseniä. Yhtiön osakassopimuksessa ei ole määräyksiä hallituksen koosta tai varajäsenistä.

Tytäryhteisöjen hallituksen jäsenen palkkio:

Konserniohjeluonnoksen kohdan 9.4 mukaan yhteisöjen hallituksen kokouspalkkiot määräytyvät HSY:n luottamushenkilöiden palkkiosäännön mukaan, mikäli kokouspalkkiot on palkkiosäännössä määritelty.

Vantaan kaupunki toteaa, että tytäryhteisöjen hallitusten kokouspalkkiot tulisi kaikissa tapauksissa olla määritetty palkkiosäännössä.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUKSEN KONSERNIJAOSTO